

รายงานการวิจัย
เรื่อง

การวิเคราะห์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูปฐมวัย
ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

A Causal Analysis of Factors Effecting the Characteristics of
21st Century Early Childhood Student Teacher in Early
Childhood Education at SuanDusit University.

นายสุนทร เทียนงาม

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การวิเคราะห์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูปฐมวัย

ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

A Causal Analysis of Factors Effecting the Characteristics of

21st Century Early Childhood Student Teacher in Early

Childhood Education at SuanDusit University.

นายสุนทร เทียนงาม

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

(งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ปีงบประมาณ 2557)

หัวข้อวิจัย	การวิเคราะห์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผู้ดำเนินการวิจัย	นายสุนทร เทียนงาม
ที่ปรึกษา	ผศ.ดร.วรรณวิภา จัดชัย
หน่วยงาน	หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ วิทยาเขตสุพรรณบุรี มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ปี พ.ศ.	2559

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อวิเคราะห์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งหมด 1,222 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 583 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอ้างอิง ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ สถิติทดสอบที่ การวิเคราะห์องค์ประกอบ และการวิเคราะห์เส้นทาง ผลการวิจัยมีดังนี้

นักศึกษามีค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงตามลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรกได้แก่ คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะการเขียน ด้านทักษะชีวิต ด้านทักษะทางเทคโนโลยี และด้านการมีส่วนร่วม นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 – 4 มีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.124 – 4.317 โดยด้านคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในช่วง 4.068 - 4.461 นักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานเดิมและเกรดเฉลี่ยปัจจุบันอยู่ในช่วง $3.18 < GPAX < 4.00$ จะมีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 สูงกว่านักศึกษาที่มีความรู้พื้นฐานเดิมและเกรดเฉลี่ยปัจจุบันต่ำกว่าในทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพบว่า ตัวแปรปัจจัยสามารถทำนายคุณลักษณะความเป็นครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ได้ร้อยละ 74 ตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อคุณลักษณะครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ พฤติกรรม

การเรียนรู้ และตัวแปรที่ส่งผลทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การพัฒนา
คุณลักษณะความเป็นครูปฐมวัย ความเป็นนักวิชาการของอาจารย์ เจตคติต่อวิชาชีพครู และ
แรงจูงใจในการเรียน

Research Title	A Causal Analysis of Factors Effecting the Characteristics of 21 st Century Early Childhood Student Teacher in Early Childhood Education at SuanDusit University.
Researcher	Sunthorn Thienngam
Research Consultants	ASIST. Wanwipa Chatuchai
Organization	Suan Dusit University
Year	2016

This research aims to study a causal analysis of factors affecting the characteristics of 21st century early childhood student teacher in faculty of education, Suan Dusit University. The population was totally 1,222 early childhood student teachers in academic year 2014. The stratified random sampling was implied. The sample size calculation used the Taro Yamane's formula and then to be appropriately adjusted to 580. The research instruments used the rating scale questionnaire concerning the factors affecting the characteristics of 21st century early childhood student teacher. The fundamental statistics were analyzed including frequency, percentage, mean and standard deviation, and the inferential statistics were analyzed including correlation, t-test, factor analysis and path analysis. The results of research were as follows;

The means of the characteristics of 21st century early childhood student teacher were mostly in higher level. The prior five ranking of mean of those characteristics from higher to lower were ethics, writing, life skills, technology skills, and participation. The range of mean for those characteristics was 4.124-4.317. Ethics mean was higher than the others. The student teachers whose higher background of knowledge and grade point average had means higher than another's.

The results of causal analysis of factors affecting the characteristics of 21st century were found that the model was non-significantly consistent with

empirical data. For instant, all the factors could account for 74% of those characteristics. The learning behavior factor significantly had direct effect at the .01 level. The student teacher development, academic characteristics of lecturer, pedagogical attitude of student teachers factors significantly had indirect effects at the .01 level.

Keywords: the characteristics of 21st century early childhood student teacher, path analysis

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินโครงการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กลุ่มประชากร คือ นักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ณ ศูนย์การศึกษา 4 แห่ง ได้แก่ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งสุพรรณบุรี ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งลำปาง และศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก ในระดับชั้นปีที่ 1 – 4 การดำเนินการวิจัยต้องมีการประสานงานติดต่อระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในครั้งนี้อย่างสูงนี้ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิภา จตุชัย ในฐานะที่ปรึกษางานวิจัยที่ช่วยในการให้ข้อเสนอแนะทางวิชาการเป็นอย่างดีตลอดมา สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งและประธานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งจังหวัดลำปาง ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งจังหวัดสุพรรณบุรี ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งนครนายก และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยภายในมหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่อำนวยความสะดวกด้านสถานที่ การประสานงานกับนักศึกษา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ ยังได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากนักศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยทุกศูนย์ที่ให้ข้อมูลเป็นอย่างดี ทำให้ผลสรุปการวิจัยสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เป็นแนวทางสำคัญต่อการกำหนดนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของมหาวิทยาลัยต่อไป

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณคณาจารย์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย วิทยาเขตสุพรรณบุรีทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษา สนับสนุนในการทำวิจัยเพื่อนำมาใช้พัฒนาหลักสูตร

นายสุนทร เทียนงาม

ผู้วิจัย

2559

สารบัญ

	หน้า	
บทคัดย่อภาษาไทย	ก	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค	
กิตติกรรมประกาศ	จ	
สารบัญ	ฉ	
สารบัญตาราง	ช	
สารบัญภาพ	ญ	
บทที่ 1	บทนำ	1
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
	1.3 ขอบเขตการวิจัย	4
	1.4 สมมติฐานการวิจัย	4
	1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	5
	1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2	แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	2.1 ทักษะในศตวรรษที่ 21	10
	2.2 ความจำเป็นในการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21	12
	2.3 ทักษะจำเป็นต้องพัฒนาแห่งศตวรรษที่ 21	13
	2.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21	15
	2.5 การศึกษาหลักสูตรการผลิตครูในศตวรรษที่ 21	18
	2.6 ทฤษฎีแรงจูงใจในการเรียน	21
	2.7 เจตคติต่อวิชาชีวเคมี	22
	2.8 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครู	23
	2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย	27

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	28
	3.1 ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	28
	3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
	3.3 เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	29
	3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	43
บทที่ 4	ผลการวิจัย	45
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	45
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะครู ปฐมวัยในศตวรรษที่ 21	53
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
	5.1 สรุปผลการวิจัย	59
	5.2 อภิปรายผล	60
	5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	62
	5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	63
บรรณานุกรม		60
	บรรณานุกรมภาษาไทย	64
	บรรณานุกรมภาษาต่างประเทศ	66
ภาคผนวก		
	ภาคผนวก ก เครื่องมือวิจัย	69
	ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องของข้อความกับ จุดประสงค์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ	84
	ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	97
	ภาคผนวก ง ตัวอย่างภาพการเก็บรวบรวมข้อมูล	101
	ภาคผนวก จ หนังสือตอบรับการตีพิมพ์ผลงานวิจัย	104
	ภาคผนวก ฉ ประวัติผู้วิจัย	106

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	ประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่าง	28
3.2	ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) แบบวัดการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูปฐมวัย	31
3.3	ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) แบบวัดคุณลักษณะด้านอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	32
3.4	ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) แบบวัดแรงจูงใจในการเรียน	34
3.5	ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) แบบวัดพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา	36
3.6	ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพครู	37
3.7	ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) แบบวัดคุณลักษณะครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21	38
3.8	ค่าความเที่ยง(reliability) แบบวัดตัวแปรปัจจัยและแบบวัดคุณลักษณะครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21	43
4.1	ความถี่ ร้อยละ ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	45
4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรปัจจัยความรู้พื้นฐานเดิม (GPAX) และผลการเรียนปัจจุบัน(GPA) จำนวนครั้งที่เข้าร่วมโครงการจำนวนวันที่เข้าร่วมโครงการ	46
4.3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรปัจจัยและคุณลักษณะครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามวิทยาเขต	47
4.4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรคุณลักษณะครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามระดับชั้นปี	50
4.5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรคุณลักษณะครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามระดับความรู้พื้นฐานเดิม(GPAX)	51

4.6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรคุณลักษณะครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามระดับผลการเรียนปัจจุบัน(GPA)	52
4.7	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร DFORM GPAX ATCHER QTCHER ATITUDE MOTIVE LBEH SK21ST	55
4.8	ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของ ครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21ตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์	56
4.9	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21	57

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21	27
4.1	โมเดลปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21	58
ง-1	ตัวอย่างภาพการเก็บรวบรวมข้อมูล	102
ง-2	ตัวอย่างภาพการเก็บรวบรวมข้อมูล	102
ง-3	ตัวอย่างภาพการเก็บรวบรวมข้อมูล	103
ง-4	ตัวอย่างภาพการเก็บรวบรวมข้อมูล	103